

Защо “Марат / Сад”?

Явор Гърдев

Непосредствената цел на нашите усилия през последните две години бе да установим Triumviratus Art Group без да го превръщаме в част от установените локални учреждения. Какво значи това извън играта на думи? Според нас, локалният културен контекст беше и за съжаление все още е, малко или много монополизиран от съществуващата централизирана власт, с други думи от вътрешните властови интриги. Въпреки че изглежда все по и по-освободена, тя всъщност държи (като че ли от самосебе си!) пресрочената формула на това всемогъщество. Саморепродуцирането на централната власт в културната сфера всъщност се поддържа от икономическия страх на деятелите в областта на изкуството да не изпаднат извън мрежата на социалното осигуряване, който страх, в края на краищата, е разбираем. Този път обаче, либералната поза в изкуствата не може да се въведе официално тук, няма реално движение и дебат в сферата на вкуса. Вкусът е инертността на вкуса. Вкусът в случая е “ленива” структура. Той нито се поставя под въпрос, нито се обговаря открито. Изглежда да е вън от какъвто и да е било действителен социален дневен ред. Системата, уморена от самата себе си и вече лишена от истинско значение, се самовъзпроизвежда в скуката на повече или по-малко симулирани дейности. Изкуството е вече един фалшив посредственяк. Като че ли става ненужно. За да работиш, за да си активен и да не си отчаян при такова социално отношение, трябва да последваш друга особено специфична стратегия на присъствие в областта на изкуството или да се подчиниш на формиращите правила на инерция. Фактически, докато продължаваме да съществуваме, всяка дългосрочна политика по посока на установяване на арт формация тук е изложена на твърде вероятната възможност да се изопачи ментално и да изостави идеята за живото изкуство, която Триумвиратус се опитва да представи. Ето защо идеята за анти-установяване не е форма на някакъв остарял революционен патос, а начин да се диша свободно в ситуация пълна с ограничения, лимити и неформулирани (но валидни!) правила на подчинение, локална неофициална йерархия, невидими процедури за надмощие и други подобни. Ние продължаваме да твърдим, че

моментната ефективност, неочакваните случки, подвижността са от решаващо значение в случай, че не са хванати от инерцията и ето защо ние заявяваме нашето автентично желание да правим представление, което

Всеки тук, дори и да не го заявява публично, изглежда напълно изморен от популистки симулации и предсказуеми прояви. Година след година ние губим критичния си социален рефлекс и неумишлено доказваме, че “petit bourgeois” (дребни буржоа) е наистина това, което искаме да бъдем. Пейзажът е съставен от незначителни дебати, дребни неприятности, хилави социални взаимодействия. Ние никога не сме били дори истински комунисти, но винаги “дребни буржоа – комунисти”. Във времена когато хората всъщност губят интерес към театъра и стават все повече и повече изморени вътрешно от протяжните продукции, направени за “хората”, е време да бъдат размърдани. Разбира се, те могат да отхвърлят това раздвижване. Изглежда, че е много късно за нас тук в България да поставяме под въпрос своята идентичност чрез театъра. Въпреки всичко никога не е късно да проверяваме и изпитваме нашето европеизиране. Това слабо място, тази травматична точка, изпълнена с негативна митология и исторически предубеждения, се нуждае от диагноза. Този астматичен бяг след проектирания от другата страна на завесата “добър живот” ни е направил толкова нервни и нетърпеливи, че вече почти не виждаме в живота си истинска красота. “Добрият живот” е там, където ние не сме. Не можем да преживеем нито една негова страна заради необходимостта непрестанно да го преследваме. Това бясно препускане ни държи в плен на виртуалния ни “Шарентон”. Жалко, че никога не сме имали нашата 1968. Жалко, че никога не сме помирисвали тези цветя! Може би първо би трябвало да усетим аромата им преди да влезем във вечния рай на Европа. Този път нашата цел в Триумвиратус ще бъде да докоснем огъня с голи ръце, ние също се нуждаем да напуснем зоната на естетическата сигурност, имаме нужда да изпитаме остарялото, старомодно и никога лично преживяно единомислие. Бихме предпочели да се отнесем към тази рана през раздразнението, по революционен начин. За нас трябва да настъпи времето за конфронтиране полюсите на предопределените интереси, да се запитаме по-радикално и болезнено, да изпитаме нашите предразсъдъци и табута относно идентичността. Можем ли да

направим това с едно единствено представление? Разбира се, че можем! Якобинците идват отново на мода! Бог да благослови нашия постидентичен гняв!

Как “Марат / Сад”?

Ich will auch keine Oper machen! Но кой знае какво ще излезе накрая? Подлагайки под въпрос “как”- основанията , което по общо мнение е по-важно за вас (въпреки че изобщо не е важно за мен в този смисъл), бих предпочел да се освободя от ограничаващото правило за използване само на актьори, които представят предсказуема реалност и да се опитам да привлека също и аматьори, танцьори, музиканти и просто по-възрастни хора от различни социални слоеве, различни родови отношения и различна полова ориентация. Това множество ще бъде подбрано много прецизно, защото бих желал да провокирам парадоксалния феномен на социализация вътре в самата група, който се проявява извън обичайните основи за социализирането като пола, възрастта или професията. Комбинацията от професии, комбинацията от възрасти и смесването на хора с различен социален статус са от решаващо значение за квази-документалния хетерогенен външен вид на тайфата на сцената.

Хората, които не се възприемат непременно като професионални актьори ще поставят тези, които определят себе си за професионалисти (носещи багажа на своите предвидими егоизъм и суетност) в ситуация на пълен дискомфорт от съмнителното партньорство. Желателно е за известно време актьорите да се почувстват така сякаш работят в неестествен и несъответен хабитат. Задачата да се направи поведението им проблематично за тях самите може да доведе до един интересен резултат по време на работния процес в присъствието на всеки един от участниците. Това е от изключителна важност за

формирането на странното общество от пациенти на “Шарентон”. Квази професионалното обкръжение може да отвори / доведе до желаната лекота и наивно докосване. Фигурата на маркиз дьо Сад от друга страна ще бъде издържана в позиция на полупациент / полупсихиатър, шизофренично алиениран-и-социализиран едновременно. “Театърът в театъра” позволява в пиесата отваряне на широко пространство за навлизане на Садовото въображение в представлението. Броя на действащите лица представени от пациентите ще бъде увеличен в тази посока чрез използване образите от произведенията на Маркиза. Тази проблематика на социални слоеве, поколения и родства ще бъде включена в пиесата на компанията от “Шарентон” именно по начина, по който те присъстват в нашето объркано общество сега. Музиката ще бъде специално композирана и записана за представлението като музикалните и танцови пластове на представлението са важни и се очаква да бъдат напълно смесени със.....

Информацията в този момент е твърде схематична защото сценарият обикновено се конструира въз основа на главните ситуации и използва текст, който все още не е преведен и преработен в стихове. Изготвянето на превода и следователно – написването на подробния сценарий ще започне много скоро, за да бъде завършено преди началото на репетициите през есента. Преговорите с директорите на локалните театри също започват веднага щом те изготвят програмите си за втората половина на тази година и може да стане твърде късно да се правят уговорки по-късно. Най-активният период на продукцията (репетиции и премиери) ще бъде описан в движение за времето от октомври 2002 до февруари 2003. Аз предпочитам премиерата да бъде направена първо извън България с няколко технически репетиции на мястото, където пиесата се очаква да бъде представена. Въпреки че това не е непременно необходимо и ако звучи твърде рисковано, не се плашете. Да живее революцията!

